



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ  
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Κεφαλληνίας 45  
και Κορνά Τράκα  
Τ.Κ. – Πόλη: 112 57 Αθήνα  
Πληροφορίες: Π. Μπαράκου  
Τηλέφωνο: 213 2124 741  
eMail: [eaadhsy@eaadhsy.gr](mailto:eaadhsy@eaadhsy.gr)  
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700  
Fax: 213 2124 777  
Ιστότοπος: [www.hsppa.gr](http://www.hsppa.gr)  
[www.eaadhsy.gr](http://www.eaadhsy.gr)



ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΗ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»

Αρ. πρωτ.: 6195  
Αθήνα, 3/11/2020

Προς:  
ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

**Θέμα: "Δημοσίευση ν. 4738/2020 (Α 207). Τροποποίηση άρθρου 73 ν. 4412/2016".**

Σας ενημερώνουμε ότι δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο ν. 4738/2020 με τίτλο: "Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις." (Α' 207).

Με το άρθρο 267 του ως άνω νόμου τροποποιείται η παράγραφος 2 και προστίθεται παράγραφος 2Α στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 ως ακολούθως:

**«Άρθρο 267 (Αποκλεισμός οικονομικών φορέων από διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης λόγω αθέτησης φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων - Τροποποίηση της παρ. 2 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016),**

1. Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/ 2016 (Α' 147) ως εξής: «2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της

χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία, β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.».

2. Στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 προστίθεται παρ. 2Α, ως εξής: «2Α. Αν ο οικονομικός φορέας της παρ. 2 είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2 δεν θεωρείται ότι έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό ερώτημα του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), του άρθρου 79, ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του. Οι περ. α' και β' της παρ. 2 παύουν να εφαρμόζονται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις ανωτέρω υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού διακανονισμού.».

Κατόπιν των ανωτέρω, και μέχρι την επικαιροποίηση των υποδειγμάτων, καθώς και προτύπων τευχών Διακηρύξεων, που έχει εκδώσει η Αρχή και η οποία θα λάβει χώρα ενόψει συνολικότερων τροποποιήσεων των διατάξεων του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς

οφείλουν να προσαρμόζουν τους σχετικούς όρους των διακηρύξεών τους, ώστε να περιλαμβάνουν την ως άνω νομοθετική μεταβολή, η οποία και ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4738/2020 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από τις 27 Οκτωβρίου 2020, και καταλαμβάνει νέες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, οι οποίες εκκινούν από την εν λόγω ημερομηνία.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

**Ο Πρόεδρος**

**Γεώργιος Καταπόδης**

**Εσωτ. Διανομή:**

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
3. Γραφείο Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων
4. Γενικό Διευθυντή
5. Δ/νση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων
6. Δ/νση Συντονισμού
7. Δ/νση Ελέγχου
8. Δ/νση Εθνικής Βάσης Βάσεων Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης
9. Δ/νση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης
10. Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**

1) Προεδρία της Δημοκρατίας

2) Βουλή των Ελλήνων

3) Όλα τα Υπουργεία / Γενικές-Ειδικές Γραμματείες

(Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/νσεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)

- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων  
(προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια,
- Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και
- Τεχνολογικής Εκπαίδευσης])
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού  
(προς περαιτέρω κοινοποίηση στις Εφορείες Αρχαιοτήτων),
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργό Επικρατείας, κ. Γεώργιο Γεραπετρίτη
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Στυλιανό Πέτσα
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Χρήστο-Γεώργιο Σκέρτσο
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Ν. Χαρδαλιά

4) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

(προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)

5) Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

6) Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

7) Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)

8) Γενική Γραμματεία Π/Θ, Γενικό Γραμματέα κ. Γρηγόρη Δημητριάδη

9) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

(Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/νσεις Νομοθετικού)

(προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Τμήματα/Γραφεία Προμηθειών)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης

10) Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)

11) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων